

Quo Vadis, Aida?

Direcció: Jasmila Zbanic **Guió:** Jasmila Zbanic **Països:** Bòsnia i Hercegovina
Durada: 104 min **Any:** 2020 **Gènere:** Drama **Interpretació:** Jasna Djuricic, Izudin Bajrovic, Boris Ler, Dino Bajrovic, Boris Isakovic, Johan Heldenbergh **Música:** Antoni Lazarkiewicz **Fotografia:** Christine A. Maier **Distribuïdora:** Vercine **Estrena a Espanya:** 07/05/2021

No recomanada per a menors de 16 anys

Doblada en espanyol / Versió original subtitulada en espanyol

SINOPSI

Bòsnia, juliol de 1995. L'Aida treballa com a traductora per a l'ONU a la petita ciutat de Srebrenica. Quan l'exèrcit serbi ocupa el poble, la seva família és entre els milers de persones que busquen refugi als camps de l'ONU. Com que participa en les negociacions, l'Aida té accés a informació important. (FilmAffinity)

CRÍTICA

03/09/2020 - VENÈCIA 2020: Amb prou feines hi ha temps per respirar a la poderosa pel·lícula de Jasmila Žbanić, sobre una professora convertida en traductora de l'ONU a Srebrenica que intenta trobar el seu camí

Tot i que no té res a veure amb la novel·la històrica de **Henryk Sienkiewicz** sobre la persecució dels primers cristians a l'Antiga Roma, la veritat és que **Quo Vadis, Aida?**, la pel·lícula de **Jasmila Žbanić** presentada a la competició del 77è Festival de Venècia, provoca autèntics atacs al cor. Amb un ritme ràpid i implacable, la història se centra en l'Aida (una fantàstica **Jasna Đuričić**), una professora convertida en traductora de l'ONU a Srebrenica, que intenta trobar el seu camí després que la zona es converteixi en un infern quan l'exèrcit serbi en pren el control. La pel·lícula també se centra en el seu marit i els seus dos fills, amagats entre les masses de gent que demanen desesperadament refugi al campament.

La cinta presenta un enfocament asfixiant de la guerra, semblant al de *Dunkerque*, mentre l'Aida s'embarca en una cursa contrarellotge per salvar la seva família. Com una persona que acompanya constantment els que estan al comandament, l'Aida sap moltes coses, massa com per acceptar les seves promeses i ser capaç de repetir aquestes paraules buides a tots els rostres cansats i confosos que es presenten davant seu. Li diuen, en dos idiomes, que "els holandesos han tancat el camp", tot i que Srebrenica va ser declarada zona segura de l'ONU.

A mesura que passa el temps, mentre tot el lloc sembla encongir-se, la pel·lícula de Žbanić (editada amb mestria per **Jarosław Kamiński**, muntador de *Cold War*) es desenvolupa com un autèntic *thriller*. En realitat, l'únic que li falta és un compte enrere amb la música de 24. Tot i això, donada la sagnant història de Srebrenica, no cal esperar salvadors ni girs d'última hora. De fet, fins i tot un home segur que rebrà ajuda acaba tancant-se en una habitació i demanant que el deixin sol.

Aquesta duresa coincideix amb el tema de la pel·lícula, que resulta immersiva i increïblement atractiva. El temps s'alenteix tan sols durant un *flashback*, un moment feliç durant la competició al millor pentinat de Bòsnia Oriental. No obstant això, la trama torna ràpidament a evadir les preguntes de la gent i l'afegitó: "Què dius?", repetit una i altra vegada, encara que a ningú li importi realment. No és estrany que, tot i que no hi ha un minut per perdre amb monòlegs grandiloqüents, Žbanić aconsegueix mostrar tots els aspectes de la guerra (després de tot, la cineasta va guanyar l'Ós d'Or per *Grbavica: El secreto de Esma*). Entre aquests aspectes hi ha la falta de comunicació, la total impotència de gairebé tots els involucrats, malgrat les seves declaracions, i la suor freda que provoca comprovar que no hi ha sortida. El fet que la història no parli d'un passat remot, sinó d'un esdeveniment ocorregut el 1995 (descriu com "un gran trauma per a tots els bosnians"), la fa encara més aterridora, especialment quan es filtra a través de totes aquestes veus que clamen "patriotisme" actualment. Resulta molt revelador veure que a **Quo Vadis, Aida?**, les persones que porten armes són gent coneguda, com els antics alumnes de l'Aida o un amic de la universitat. És absurd i aterridor, i pot tornar a passar.

Marta Balaga – cineuropa.org